

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Łodzi

LLO-4100-02-03/2012
P/12/001

Łódź, dnia 25 kwietnia 2012 r.

**Pan
Włodzimierz GOŹDZIK
Wójt Gminy Ujazd**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Łodzi przeprowadziła w Urzędzie Gminy w Ujeździe (zwanym dalej „Urzędem”), kontrolę powiązań budżetu Gminy Ujazd z budżetem państwa w zakresie wybranych dochodów i wydatków w 2011 r.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 26 marca 2012 r. - Najwyższa Izba Kontroli, stosownie do art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Wójtowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie z zastrzeżeniami ocenia realizację kontrolowanych zadań. Pozytywną ocenę uzasadnia terminowe odprowadzanie dochodów na rachunek budżetu państwa, prawidłowe wykorzystanie i rozliczenie dotacji otrzymanych z budżetu państwa, rzetelna realizacja projektów współfinansowanych środkami Unii Europejskiej oraz prawidłowe udzielenie zamówienia publicznego. Nieprawidłowości dotyczyły opóźnień w podejmowaniu działań windykacyjnych wobec nieuregulowanych w terminie należności z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz w uiszczeniu opłaty abonamentowej za używanie odbiorników radiowych i odbiornika telewizyjnego za okres styczeń – lipiec 2011 r.

1. Prawidłowo zaplanowano i pobierano dochody związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych Gminie ustawami. Ustalony przez Wojewodę Łódzkiego plan dochodów z zakresu należności z tytułu funduszu alimentacyjnego w kwocie 19.000 zł, wykonany został w 124,3%. Z uzyskanej kwoty 23.621 zł - po potrąceniu gminom należnego udziału - przekazano do budżetu państwa środki w wysokości 16.154 zł. Plan dochodów z tytułu opłat za udostępnienie danych z ewidencji ludności, określony w kwocie 155 zł, wykonano w 80% uzyskując 124 zł i po potrąceniu należnego Gminie udziału, przekazano do budżetu państwa kwotę 118 zł.

¹ Dz. U. z 2012 r., poz. 82 ze zm.

Analiza dochodów budżetowych na łączną kwotę 10.764 zł (66,2% przekazanych) wykazała, że dochody te odprowadzone zostały na rachunek dysponenta części budżetowej z zachowaniem terminów określonych w art. 255 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych² (ufp).

Sprawozdania kwartalne Rb-27ZZ z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami sporządzone zostały rzetelnie, zgodnie z zasadami określonymi w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej³, a dane w nich przedstawione wynikały z prowadzonej w Urzędzie ewidencji księgowej.

2. Zaległości z tytułu realizacji zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami na koniec 2011 r. wynosiły 1.094.465 zł, w porównaniu do 2010 r. były wyższe o 41% i dotyczyły należności z tytułu zaliczek alimentacyjnych oraz świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego. Zwiększenie stanu zaległości – zdaniem NIK - spowodowane było m.in. opóźnieniami w podejmowaniu działań windykacyjnych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ujeździe (GOPS) - jednostkę organizacyjną nadzorowaną przez Pana Wójta.

Analiza zaległości na łączną kwotę 774.070 zł (70,7% zaległości ogółem) wykazała, że działania windykacyjne podjęte zostały wobec wszystkich dłużników alimentacyjnych, dla których wydane zostały decyzje administracyjne w sprawie zwrotu należności. W wyniku badania 30 tytułów wykonawczych obejmujących zaległości 23 analizowanych dłużników w kwocie 139.663 zł stwierdzono jednak, że nie wszystkie tytuły zostały wystawione terminowo. Opóźnienia stwierdzono w przypadku 15 tytułów wykonawczych na łączną kwotę 62.968 zł, z których pięć (na 19.627 zł) wystawiono po upływie od 83 do 126 dni, a 10 (na 43.341 zł) po upływie od 146 do 300 dni od daty doręczenia upomnienia.

Stanowiło to naruszenie postanowień § 5 ust. 1 w związku z § 3 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 listopada 2001 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji⁴, zgodnie z którym po bezskutecznym upływie terminu określonego w upomnieniu wierzyciel wystawia tytuł wykonawczy. Przyczyną opóźnień w wystawieniu tytułów, jak uzasadniał Pan Wójt, było m.in. przeoczenie, a także oczekiwanie do czasu opuszczenia przez dłużników zakładu karnego lub oczekiwanie aby dłużnik uregulował zaległość przed wystawieniem tytułu (do czego się osobiście zobowiązał). Wskazał Pan Wójt ponadto, że na powyższe opóźnienia wpływ miała również - spowodowana chorobą - nieobecność kierownika GOPS.

W ocenie NIK, powyższe argumenty nie mogą stanowić wystarczającego uzasadnienia dla stwierdzonych opóźnień w wystawieniu tytułów wykonawczych, w sytuacji gdy powołane wyżej przepisy rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 listopada 2001 r. wyraźnie precyzują obowiązki wierzyciela w postępowaniu egzekucyjnym w administracji i wskazują na obowiązek wystawienia tytułu wykonawczego po bezskutecznym upływie terminu określonego w upomnieniu.

² Dz. U. Nr 157, poz. 1240 ze zm.

³ Dz. U. Nr 20, poz. 103

⁴ Dz. U. Nr 137, poz. 1541 ze zm.

Ponadto, do dnia zakończenia kontroli NIK nie wystawiono tytułu wykonawczego na zaległości jednego dłużnika w kwocie 18.000 zł, pomimo upływu 204 dni od daty doręczenia upomnienia. Jak uzasadniał Pan Wójt, spowodowane to było przebywaniem dłużnika w zakładzie karnym, w którym nie był on zatrudniony za wynagrodzeniem. Niemniej jednak, w ocenie NIK, nie powinno stanowić to przeszkody w wystawieniu tytułu wykonawczego i dalszym prowadzeniu postępowania egzekucyjnego.

3. W 2011 r. Gmina otrzymała dotacje na realizację zadań z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych ustawami w łącznej kwocie 2.786,9 tys. zł⁵, które wykorzystane zostały w 100%. Środki wpływały do Gminy w wysokościach i terminach pozwalających na pełne i terminowe wykonywanie zadań.

Kontrola wykorzystania przez Urząd dotacji⁶ w łącznej kwocie 61,4 tys. zł wykazała, że środki te, przyznane na zadania związane z wypłatą części podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej (58,3 tys. zł) oraz na zakup sprzętu do obrony cywilnej (3,1 tys. zł), wydatkowane były zgodnie z przeznaczeniem, prawidłowo zaewidencjonowane oraz terminowo rozliczone.

4. NIK pozytywnie ocenia realizację przez Gminę dwóch projektów współfinansowanych środkami Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, pn.: „Z kulturą ludową w przyszłość” oraz „Kolorowe Przedszkole – wsparcie działalności Przedszkola samorządowego w Ujeździe przyczyniające się do zwiększenia uczestnictwa dzieci z terenu Gminy w wychowaniu przedszkolnym” (częściowo realizowany w 2010 r.). Oba Projekty zakończone zostały i rozliczone w terminach określonych umowami o dofinansowanie. Łączna wartość otrzymanego dofinansowania wyniosła: z budżetu UE 464,5 tys. zł oraz z budżetu krajowego 74,3 tys. zł, z czego Gmina wydatkowała odpowiednio 463,5 tys. zł i 74,2 tys. zł, a niewykorzystane środki zwróciła terminowo na rachunek wskazany przez Instytucję Pośredniczącą. Analiza wydatkowania środków w ramach tych Projektów na łączną kwotę 43 tys. zł (odpowiednio 52,9% kwoty wydatków poniesionych na realizację pierwszego Projektu i 10,3% - poniesionych w 2011 r. w ramach drugiego Projektu) wykazała, że były to wydatki kwalifikowalne, dokonane zgodnie z przeznaczeniem określonym w umowach, zaewidencjonowane prawidłowo na wyodrębnionych kontach księgowych.

5. W 2011 r. Urząd realizował jedno zamówienie publiczne dofinansowane dotacją z budżetu państwa (w trybie przetargu nieograniczonego). Badanie tego zamówienia (wartość wg umowy 1.277,3 tys. zł) wykazało, że zostało ono udzielone zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych⁷. W szczególności prawidłowo ustalono jego wartość, tryb przeprowadzenia postępowania oraz właściwie udokumentowano proces wyboru oferenta. Zamówienie zrealizowane zostało zgodnie z postanowieniami specyfikacji istotnych warunków zamówienia i zawartą umową.

⁵ na łączną kwotę otrzymanych przez Urząd dotacji na realizację zadań z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych ustawami złożyły się środki: z budżetu Wojewody Łódzkiego (2.741,8 tys. zł), Głównego Urzędu Statystycznego (25,2 tys. zł) oraz Krajowego Biura Wyborczego (19,9 tys. zł),

⁶ analizą objęto wybrane dwa zadania z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych ustawami realizowane przez Urząd, finansowane środkami z dotacji z budżetu państwa,

⁷ Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759 ze zm.

6. Kontrola wykazała, że w badanym okresie Urząd nie przestrzegał postanowień art. 3 ust. 4 ustawy z dnia 21 kwietnia 2005 r. o opłatach abonamentowych⁸. Jednorazowej opłaty abonamentowej za używanie 4 odbiorników radiowych i 1 telewizyjnego za 2011 r. w łącznej wysokości 393,35 zł dokonano dopiero w dniu 5 sierpnia 2011 r., tj. z naruszeniem terminu określonego w tym przepisie, w odniesieniu do opłat za miesiące styczeń – lipiec 2011 r. Jak wyjaśnił Wójt Gminy, opóźnienie w dokonaniu opłat związane było z niezrealizowanym zamiarem likwidacji istniejących odbiorników, ze względu na ich duże wyeksploatowanie.
7. Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia podjęte przez Pana Wójta – zgodnie z art. 69 ust. 1 pkt 2 upf - działania w celu wprowadzenia systemu kontroli zarządczej w Urzędzie. Zapisy zawarte m.in. w: Regulaminie kontroli zarządczej, Regulaminie organizacyjnym Urzędu, zakresach czynności pracowników, systemie zarządzania jakością oraz poszczególnych instrukcjach i zasadach (polityce) rachunkowości spełniały wymagania zawarte w art. 68 ust. 1 i 2 upf. Stwierdzone nieprawidłowości, zdaniem NIK, wskazują jednak na nie w pełni skuteczną realizację przyjętych procedur.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o zintensyfikowanie prowadzonej przez GOPS windykacji wobec dłużników alimentacyjnych.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Łodzi, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje od Pana Wójta w terminie 15 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosku, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosku lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Panu Wójtowi prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Delegatury NIK w Łodzi umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosku zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o której wyżej mowa, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.

DYREKTOR DELEGATURY
Najwyższej Izby Kontroli w Łodzi
z up.

mgr Stanisław Wrona
WICE DYREKTOR

⁸ Dz. U. Nr 85, poz. 728 ze zm.